

מונח

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג)

הגדרה

המונח תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) מבטא את סך כל הסחורות והשירותים הסופיים המופקים בשנה נתונה בגבולות המשק הלאומי. המונח כולל את ההכנסות של גורמי ייצור זרים כתוצאה מפעילותם בתוך גבולות המדינה.¹ תמ"ג מודד את יכולת המשק לייצר.

הקשר

מאחר ותמ"ג לנפש אומד את הפוטנציאל הכלכלי של המשק הוא מאפשר לערוך השוואה בין מדינות מתחרות. נתוני התמ"ג הינם מהימנים ומדווחים בקביעות על ידי הכלכלות השונות. מסיבה זו נתוני התמ"ג הינם קנה מידה יעיל להעריך ולהשוות את מידת הפיתוח של מדינות.

תמ"ג מבטא בדרך כלל כסכום כל ההוצאות במשק. משוואת החישוב המקובלת היא: תמ"ג = צריכה פרטית + השקעות + הוצאות הממשלה (כולל תשלומי העברה) + יצוא נטו.² המשוואה מבטאת את סה"כ הצריכה הפרטית והציבורית, המקומית והזרה, של מוצרים ושירותים שיוצרו בכלכלה המקומית.

תמ"ג מודד רק את כושרו הכלכלי של משק לייצר סחורות ושירותים. גם אם מודדים את התמ"ג על בסיס שווי כוח הקניה, זהו מדד לא מושלם של הרווחה ואיכות החיים במדינה. במונחי תוצר לנפש זהו מדד המבטא את התרומה הממוצעת של כל תושב לתוצר הכולל של משק. המדד אינו אומד הכנסה באופן ישיר ואינו מתאר את חלוקת ההכנסות במשק נתון. נושאים הקשורים לאי-שוויון בהכנסות אינם באים לידי ביטוי בשימוש במונח תמ"ג.³

יתר על כן, איכות הסביבה, בריאות, אושר ומשתנים אחרים התורמים לאיכות החיים אינם באים לידי ביטוי בכושרה של מדינה לייצר מוצרים ושירותים. עם זאת, בגלל נוחות השימוש בתמ"ג כאומדן לרמת הפיתוח של המדינות השונות, נעשה שימוש מרובה במונח זה.

סוף.

¹ Wessels, Walter J. Economics. Barron's, New York: 2000

² ראה שם.

³ Todaro, Michael P. and Stephn C. Smith. Economic Development. Pearson, Boston: 2006